

аналізувати, зіставляти пропоновану ситуацію і робити висновок, а не механічно обирати один із варіантів відповіді.

Список використаних джерел

1. Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Електронний ресурс. Режим доступу: http://osvita-mk.org.ua/2016-2017/123/orientovni_vimogi_do_ocinjuvannja.pdf, вільний. – заголовок з екрану.

УДК 373.21.03-053.4

ГЕРБЕР С. М.
ПОПОВИЧ О. М.
Мукачівський державний університет, Україна

ЗНАЧЕННЯ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

Необхідність розвитку людини, здатної до конструктивної діяльності, є актуальною і в особистісному аспекті. Така людина здатна до ефективної соціальної та психологічної адаптації до реалій соціального буття, його перетворення або зміни себе, поведінки під впливом об'єктивних умов розвитку культури, науки, технологій. Кожна людина від природи наділена здатністю до конструктивної діяльності. Тому конструктивна діяльність лежить в основі загального розвитку кожної окремої особистості, її самореалізації.

Вітчизняними ученими (Д. Богоявленська, О. Лук, О. Матюшкін, В. Моляко, Я. Пономарьов, Я. Шубінський) та зарубіжними фахівцями (Ф. Баррон, А. Біне, Д. Гілфорд, А. Маслоу, К. Роджерс, Ч. Спірмен, Д. Томсон) вивчено різні аспекти проблеми здібностей особистості до конструктивної діяльності. Більшість з цих питань залишається дискусійними, що свідчить про складність та багатоаспектність досліджуваної проблеми.

У процесі навчання конструюванню у дітей виробляються узагальнені способи дій, уміння цілеспрямовано обстежувати предмети чи зразки будівель. Діти вчаться планувати роботу, уявляючи її в цілому, вчаться контролювати свої дії, самостійно виправляти помилки.

Конструювання має значення для розвитку у дітей просторових уявлень. Споруджуючи конструкцію, дитина уточнює і поповнює знання, попередньо намічає її положення в просторі, розташування частин. У процесі конструктивної діяльності у дітей формуються узагальнені уявлення, що виникають на основі одержаних від безпосереднього сприйняття різних споруд і створення іграшкових будівель. Формування такого роду уявлень сприяє засвоєнню дітьми основної конструктивної залежності конструкції від її практичного призначення, що істотно впливає на розвиток мислення дітей [1].

Мислення дітей у процесі конструктивної діяльності має практичну спрямованість і творчий характер. Під час навчання дітей конструктивної діяльності розвивається розумова діяльність, що є важливим чинником формування навичок навчальної діяльності (планування послідовності дій, уявлення кінцевого результату тощо).

Конструктивна діяльність розвиває і мовлення, адже воно збагачується новими термінами, поняттями, які в інших видах діяльності дітьми вживаються рідко. Діти вправляються в правильному уживанні понять «високий – низький, довгий – короткий, широкий – вузький, великий – маленький», у точній словесній вказівці напрямку «над – під, вправо – уліво, униз – нагору, позаду – попереду, ближче» [2].

Оволодіння прийомами конструктивного мислення сприяє формуванню у дошкільників цілісної картини світу, активізує пізнавальні здібності, вміння розмірковувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, обґрунтовувати свою думку. Виконуючи дії з реальними предметами, переміщаючи їх у просторі, змінюючи їхнє функціональне призначення, дитина долає статичність сприйняття, усвідомлює динамічність навколишнього середовища, має змогу впливати на динаміку предмета за своїм задумом або відповідно до тих завдань, які ставить перед нею дорослий. Це створює сприятливі умови для узгодженого розвитку наочного і словесно-логічного способів мислення [2].

Цілеспрямовані заняття з конструювання істотно змінюють способи орієнтування дітей у довкіллі, навчають їх визначати істотні зв'язки й відносини між об'єктами, що сприяє розвитку інтелектуальних можливостей. Вони починають орієнтуватися не лише на мету, але й на способи її досягнення, а це змінює їхнє ставлення до завдання, спонукає оцінювати власні дії, визначати дії правильні й неправильні. У дітей формується узагальнене сприйняття довкілля, вони починають осмислювати свої дії, розуміти найпростіші тимчасові та причинні залежності [3].

Систематична конструктивна діяльність розвиває в дошкільників інтерес до довкілля, спонукає до самостійності. Діти вчать не чекати від дорослого вирішення важливих для них питань, а намагаються знайти відповідь самостійно. Конструктивна діяльність містить в собі елементи творчості та самостійного мислення. Подібна діяльність вимагає відповідної підготовки, неформального, творчого вирішення різних завдань [4].

Таким чином, конструктивна діяльність є засобом розумового, морального та інших напрямів змісту виховання дітей. У процесі такої діяльності формуються важливі якості: працьовитість, самостійність, ініціатива, завзятість у досягненні мети, організованість. Виконуючи спільно з дорослим або іншими дітьми спільну роботу, дитина опановує умінням домовлятися про майбутню роботу, розподіляти обов'язки, в потрібний момент надати допомогу, мотивувати свої пропозиції. Моральне вдосконалення особистості відбувається в тісній взаємодії з розумовим вихованням. У цьому єдиному процесі вирішується завдання гармонійного розвитку дитини.

Список використаних джерел

1. Іваненко Л. М. Гра як пізнавальна та конструктивна діяльність : у 2 кн. Кн. 2. Другий проект – «Лексична толока» / Л. М. Іваненко. – Харків : Фоліо, 2005. – 272 с.
2. Тимченко Н. Конструктор як засіб корекції мовлення / Н. Тимченко // Дитячий садок. – 2014. – № 1. – С. 27 – 36.
3. Біла І. Залучення дітей до конструкторської діяльності – це передумова розвитку талановитих творчих людей / І. Біла // Дитячий садок. – 2013. – № 42/43. – С. 4 – 20.

4. Горбатих В. Конструювання як самостійний вид діяльності / В. Горбатих // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. – № 3. – С. 71 – 74.

УДК.377.8.147.091.33-027.22

ГЛАГОЛА О. М.
Гуманітарно-педагогічний коледж МДУ, Україна

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Важливим напрямом реформування педагогічної освіти є розвиток творчої особистості, здатної адаптуватись до швидких соціально-економічних змін, формування творчого відношення до навколишнього світу і його пізнання, готовності до самовдосконалення та розвиток особистісних якостей майбутнього вчителя.

У процесі підготовки спеціалістів у педагогічному навчальному закладі актуальним постає завдання формування у майбутніх учителів потреби у цілеспрямованому і систематичному самовдосконаленні себе як творчої особистості, усвідомлення значення творчого потенціалу в житті педагога, ролі творчого педагогічного процесу у формуванні творчої особистості учня та розвитку його потенційних можливостей [3]. Тому одним із завдань професійної підготовки майбутнього вчителя є допомога студентам відкривати власний творчий потенціал, який стане в майбутньому джерелом саморозвитку, самовиховання та самовдосконалення.

Готовність майбутнього вчителя до педагогічної творчості – це його потенційна здатність до здійснення творчої педагогічної діяльності, яка формується в процесі спеціально організованої професійної підготовки і зумовлена рівнем розвитку професійних і особистісних якостей майбутнього вчителя, які сприяють успішній творчій педагогічній діяльності.

Проблему готовності майбутнього вчителя до педагогічної творчості науковці розглядають у різних аспектах: визначення рівнів творчої педагогічної діяльності вчителя (В. А. Кан-Калик, М. М. Поташник, І. П. Раченко, С. О. Сисоєва та інших) та рівнів формування готовності майбутніх учителів до педагогічної творчості (В. І. Загвязинський, Н. М. Бружукова, З. С. Левчук та інших); компоненти та умови формування готовності майбутніх учителів до педагогічної творчості (В. І. Загвязинський, А. Ф. Линенко, А. К. Маркова, О. М. Пехота).

За С. Сисоєвою [4], педагогічна творчість стосується різних сторін діяльності вчителя і виявляється у здібності швидко та свідомо аналізувати педагогічну ситуацію, педагогічні знання й уміння, враховуючи специфічні умови своєї роботи, вікові та індивідуальні особливості вихованців, в умінні швидко реагувати й вирішувати педагогічні проблеми, що виникають, у проектуванні особистості учня, виробленні стратегії й тактики педагогічної діяльності.

Педагогічна практика в гуманітарно-педагогічному коледжі розглядається як умова розвитку в майбутніх учителів готовності до педагогічної творчої діяльності. Вона є невід'ємною складовою навчально-виховного процесу, забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх учителів початкових класів з їх

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>